

[Udenrigsministeren]

videret i marts 1988 på det nordiske udenrigsministermøde i Tromsø.

Ifølge disse retningslinier afslås visum bl.a. til »deltagere i møder, konferencer, kongresser og lignende arrangementer, medmindre mødet arrangeres af eller for mellemstatslige organisationer, hvor universalitetsprincippet bør gælde.« Der kan dog udstedes visum til »personer, der klart fremstår som modstandere af apartheid.«

Vejledende ved afgørelsen af, om visumansøgere fra Sydafrika kan betegnes som klare modstandere af apartheid, er ansøgerens eventuelle tilknytning til en af de mange antiapartheidorganisationer, der har fået forbud imod politisk aktivitet i Sydafrika. Den konkrete behandling af visumansøgninger tager sit udgangspunkt i de oplysninger, visumansøgeren selv meddeler, samt oplysninger fra andre kilder, herunder nordiske.

Spm. nr. S 105

Til kirkeministeren (25/10 88) af:

Tove Lindbo Larsen (S):

»Er ministeren indstillet på at foreslå at ændre lov om menighedsråd, således at antallet af embedsmænd – præster – i et menighedsråd ikke kan danne flertal sammen med et mindretal af folkevalgte menighedsrådsmedlemmer?«

Begrundelse

En konkret sag – opførelse af en ny kirke – kan blive afgjort ved, at fire præster, der er medlem af et menighedsråd – som bekendt med stemmeret – stemmer sammen med et mindretal af folkevalgte menighedsrådsmedlemmer og danner flertallet.

Bestemmelsen om fire præsters deltagelse i menighedsrådet har hjemmel i lov om menighedsråd. Ved behandlingen af loven i Folketinget blev det diskuteret, om præster skulle deltage i menighedsrådsarbejdet uden stemmeret eller være medlemmer på lige fod med de folkevalgte med stemmeret.

Resultatet blev som angivet i loven: med stemmeret.

Jeg tvivler stærkt på, om intentionerne har været, at det nærdemokrati, der ligger i loven, skulle kunne undergraves.

Spørgsmålet, om antallet af stemmeberettigede embedsmænd skal begrænses, er opstået i forbindelse med et konkret eksempel i Struer.

Svar (1/11 88):

Kirkeministeren (Torben Rechendorff):

Jeg forstår spørgsmålet således, at det drejer sig om en overvejelse af, om præsterne som fødte medlemmer af menighedsråd overhovedet skal have stemmeret.

Som omtalt i begrundelsen for spørgsmålet har der tidligere været forelagt Folketinget et forslag til ændring af lov om menighedsråd, således at kun de valgte medlemmer skulle have stemmeret. Lovforslaget blev fremsat i Folketinget den 30. november 1972 af kirkeministeren (Dorte Bennedsen), og bemærkningerne til den pågældende bestemmelse i lovforslaget var affattet således:

»For at sikre, at de valgte menighedsrådsmedlemmer har den reelle afgørelse i de anliggender, der er henlagt under menighedsrådernes kompetence, er det fundet påkrævet ved en tilføjelse til § 15, stk. 2, at indføje en bestemmelse om, at kun de valgte medlemmer er stemmeberettigede. I medfør af bestemmelsen i § 2, stk. 1, bevarer præsterne deres medlemskab af menighedsrådene og dermed ret og pligt til at deltage i rådets forhandlinger. Der sikres derved de folkevalgte repræsentanter en sagkyndig bistand, der vil være af betydning ved løsningen af mange af de opgaver, der er henlagt til menighedsrådene. Omvendt vil præsterne gennem det fortsatte medlemskab bevare indseendet med de sager, der behandles i menighedsrådet, og vil kunne give deres mening til kende, forinden en sag sættes under afstemning.«

Forslaget blev ikke vedtaget af Folketinget, som heller ikke tiltrådte ministerens forslag om, at præster ikke skulle kunne vælges til formand eller næstformand for menighedsrådet. Derimod blev det ved loven (lov nr. 224 af 26. april 1973) bestemt, at præster ikke skulle være stemmeberettigede ved valg af formand og næstformand.

Forud for vedtagelsen af lov nr. 221 af 16. maj 1984 om menighedsråd blev det på ny i Folketinget drøftet, om præster skulle kunne vælges til formand/næstformand i menighedsrådet, men der var flertal for det synspunkt, at det måtte overlades til menighedsrådet selv at afgøre, om man ønskede at vælge en præst til disse funktioner, når det kun var de valgte medlemmer af menighedsrådet, der deltog i afstemningen herom.